

Η Καλλιέργεια της Τουλίπας

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Φωτο: kaliergia-fyton.blogspot.com

Όταν ο Ελβετός βοτανολόγος Conrad Gesner δημοσίευσε το 1561 το πρώτο βιβλίο για την τουλίπα, έγινε γνωστό το φυτό αυτό στην Δυτική Ευρώπη, αλλά καλλιεργούνταν από πολλά χρόνια στην Τουρκία και την Περσία. Τα φυτά που πρωτοήρθαν στην Ευρώπη προήλθαν από βολβούς που ήρθαν από την Τουρκία. Από την εποχή που εισήχθησαν στην Ευρώπη υπήρξε μεγάλο ενδιαφέρον για αυτό το φυτό από πολλούς με αποτέλεσμα να εξελιχθεί η καλλιέργεια αυτή σε μία πολύ κερδοφόρο επιχείρηση που κατέληξε στην Ολλανδία σαν κερδοσκοπική επιχείρηση.

Η τουλίπα είναι φυτό που ανήκει στην οικογένεια των Liliaceae. Στο γένος αυτό υπάγονται 100 περίπου είδη βολβωδών φυτών, τα οποία προέρχονται από την Ευρώπη, την Δυτική και Κεντρική Ασία αλλά και την Βόρεια Αφρική. Από τα είδη *Tulipa gesneriana*, *Tulipa kaufmanniana*, *Tulipa fosteriana*, *Tulipa greigi* και άλλα, έχουν προέλθει οι ποικιλίες που καλλιεργούνται σήμερα και οι οποίες ανέρχονται περίπου σε 3000 με τάση κάθε χρόνο να προστίθενται και καινούργιες. Οι ποικιλίες αυτές κατατάσσονται σε διάφορες κατηγορίες ανάλογα με τα διάφορα

χαρακτηριστικά που έχουν τα άνθη τους, το μέγεθος των φυτών, την προέλευση τους, την πρωιμότητα τους, κλπ. Οι περισσότερες ποικιλίες κατατάσσονται σύμφωνα με διάφορα συστήματα κατάταξης. Σύμφωνα με το ολλανδικό σύστημα Royal General Bulbgrowers Association, υπάρχουν σήμερα 17 ομάδες ποικιλιών, όπως πχ οι ομάδες Single late, Viridiflora, Parrot, Fosteriana, kaufmanniana, κλπ .

Βοτανικά στοιχεία

Είναι φυτό βολβώδες, που τις περισσότερες φορές φθάνει σε ύψος 20-40 εκ , αλλά υπάρχουν και ποικιλίες που μπορεί να ξεπεράσουν και τα 70εκ. Αυτό εξαρτάται κυρίως από το είδος και την ποικιλία.

Ο βολβός της τουλίπας έχει σχήμα στρογγυλοποιημένο, που μοιάζει με αχλάδι στη βάση του και οξύληκτο στην κορυφή και σκεπάζεται από ένα χιτώνα στιλπνό, ξηρό, με καστανό ή ερυθροκαστανό χρωματισμό. Οι βολβοί των ελληνικών ποικιλιών είναι μικρότεροι σε σχέση με τους ολλανδικούς και έχουν χνουδωτούς χιτώνες.

Κατά το φύτευμα των βολβών, από την κορυφή τους εκπύσσονται στην αρχή τα φύλλα, που είναι πλατιά, γκριζοπράσινα και άμισχα και στην συνέχεια τα ανθικά στελέχη, που έχουν ύψος 20-60 εκ ή και περισσότερο.

Η μορφή και το μέγεθος των ανθέων της τουλίπας, ποικίλουν. Υπάρχουν άνθη με τετραγωνισμένο ή επίμηκες σχήμα με πέταλα που κλίνουν προς τα μέσα ή προς τα έξω. Επίσης παρουσιάζονται τουλίπες με διπλά πέταλα με αποτέλεσμα να υπάρχουν διπλά ή και πιο σύνθετα άνθη. Επίσης τα πέταλα μπορεί να είναι κατσαρά στα άκρα τους.

Υπάρχουν επίσης πολύανθες τουλίπες, δηλαδή παρουσιάζουν διακλαδώσεις με περισσότερα του ενός άνθη .

Υπάρχουν πολλών χρωματισμών τουλίπες και αποχρώσεων σε σημείο ώστε να είναι δύσκολο να τα καταγράψει κανείς. Το χρώμα της εξωτερικής πλευράς των πετάλων μπορεί να είναι διαφορετικό με εκείνο της εσωτερικής. Τα πέταλα μπορούν να είναι δίχρωμα. Υπάρχουν γενότυποι τουλίπας στους οποίους το χρώμα αλλάζει, όπως πχ υπάρχουν τουλίπες που στην αρχή είναι κατακίτρινες, στην συνέχεια παρουσιάζονται κάποια κόκκινα στίγματα τα οποία προς το τέλος της ανθήσεως μεγαλώνουν σε σημείο να καλύπτουν ολόκληρη την επιφάνεια των πετάλων. Υπάρχουν σε μερικές περιπτώσεις και τουλίπες αρωματικές, αλλά σε μικρό αριθμό γενοτύπων.

Τα κομμένα άνθη μπορούν να διατηρηθούν στους 20ο C σε ελεγχόμενες συνθήκες από 4-11 ημέρες. Πολλές ποικιλίες των ειδών *Tulipa fosteriana*, *T.greigii*,

T.kaufmanniana, *T.eichleri* δεν διατηρούνται πολύ περισσότερο χρόνο.

Η πρώιμη άνθηση συνοδεύεται συχνά από την δημιουργία μικρού μήκους ανθικών βλαστών.

Πέραν όμως από τα άνθη που αποτελούν το κυρίαρχο στοιχείο της αισθητικής τους, τα φύλλα επίσης παίζουν σημαντικό ρόλο. Το χρώμα των φύλλων ποικίλει από το πιο λαμπρό στο λιγότερο λαμπρό, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις έχουν ορισμένα στίγματα με πιο βαθύ πράσινο χρώμα. Επίσης η φορά που έχουν τα φύλλα παίζει σημαντικό ρόλο επειδή όταν φύονται με έντονη φορά προς τα επάνω, τότε μπορούμε να καλλιεργήσουμε την τουλίπα σε υψηλότερες πυκνότητες, αλλά και να είναι τα δρεπτά άνθη καλύτερα συσκευασμένα στις ανθοδέσμες.

Η ευκολία παραγωγής βολβών, είναι πολύ σημαντικός παράγοντας στην καλλιέργεια της τουλίπας. Επίσης το μέγεθος του βολβού πρέπει να έχει ένα ορισμένο όγκο διότι μόνο οι ογκώδεις βολβοί μπορούν να βγουν στο εμπόριο και να ανθήσουν.

Οι βολβοί πρέπει να έχουν τα απαραίτητα χαρακτηριστικά ώστε να μπορεί να γίνει εύκολα η μηχανοποιημένη καλλιέργεια του φυτού. Τα χαρακτηριστικά αυτά είναι : το καλό εξωτερικό περίβλημα των βολβών που προστατεύει τους βολβούς από το σοκ, αλλά και το σχήμα τους να είναι τέτοιο ώστε να μη υπάρχουν καταστροφές των βολβών από τα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται στην καλλιέργεια. Σημαντικός παράγοντας είναι η ευκολία της συντήρησης των βολβών, αλλά και η αντοχή τους στις προσβολές στους διάφορους εχθρούς και ασθένειες.

Σήμερα επιζητείται η αντοχή των βολβών στο φουζάριο και στις ιώσεις. Ειδικά στις ιώσεις είναι χαρακτηριστική η αντοχή των *T.fosteriana*, *T.praestans*.

Ο υβριδισμός μεταξύ ποικιλιών του είδους *T.gesneriana*, είναι εύκολος και οι περισσότερες καλλιεργούμενες ποικιλίες της τουλίπας προέρχονται από υβριδισμό.

Σε κάθε ανθικό στέλεχος αναπτύσσεται ένα απλό ή ένα διπλό άνθος, ενός ή περισσότερων χρωματισμών, σε όλες σχεδόν τις αποχρώσεις του λευκού, κρεμ, κίτρινου, χρυσοκίτρινου, πορτοκαλί, ρόδινου, κόκκινου, πορφυρού, σοκολατί, γαλάζιου, μπλε, βιολετί, ιώδους, ερυθρόμαυρου κ.τ.λ. Λίγα άνθη έχουν τόση μεγάλη ποικιλία χρωμάτων και σχημάτων ανθέων, όπως η τουλίπα.

Ανθίζει από το Μάρτιο μέχρι το Μάιο, ανάλογα με το είδος και την ποικιλία.

Πολλαπλασιασμός

Η οικογένεια *Liliaceae* στην οποία ανήκει η τουλίπα σχηματίζει υπόγεια βλαστικά

όργανα που ονομάζονται βολβοί και τα οποία είναι διογκωμένα τμήματα των ριζών ή του βλαστού. Χαρακτηριστικό των βολβών είναι ότι φέρουν οφθαλμούς οι οποίοι αναπτύσσονται και δίνουν νέους βλαστούς και φύλλα.

Η τουλίπα, πολλαπλασιάζεται με βολβούς και βολβίδια, τα οποία αναπτύσσονται αφού καταστραφεί ο μητρικός βολβός, όπως ακριβώς συμβαίνει και σε άλλα βολβώδη φυτά. Τα βολβίδια πρέπει να φυτεύονται πρωίμότερα σε σχέση με τους βολβούς, δηλαδή κατά τον Αύγουστο ή Σεπτέμβριο, σε αποστάσεις και σε βάθος μερικών εκατοστών. Τα βολβίδια δίνουν άνθη κατά τον τρίτο χρόνο.

Οι βολβοί φυτεύονται το Σεπτέμβριο-Οκτώβριο, σε αποστάσεις 15-20 εκ και σε βάθος 10 εκ περίπου.

Ο βολβός που θα αναπτυχθεί ανθίζει μόνο μία φορά και στην συνέχεια θα πρέπει να αντικατασταθεί από ένα ή περισσότερους δευτερεύοντες βολβούς.

Οι βολβοί πριν από την καλλιέργεια τους πρέπει να δεχθούν ορισμένους χειρισμούς ώστε να αρθεί ο λήθαργος των οφθαλμών. Μία διαδικασία που χρησιμοποιείται από τους παραγωγούς τουλίπας είναι η τεχνική του «φορτσαρίσματος» κατά την οποία οι βολβοί διατηρούνται σε ορισμένες θερμοκρασίες.

Η τουλίπα μπορεί να πολλαπλασιασθεί και με σπόρο. Οι σπόροι σπέρνονται τον Αύγουστο-Σεπτέμβριο, αλλά τα σπορόφυτα παράγουν φυτά που δίνουν άνθη με διάφορα χρώματα λόγω υβριδισμού και επομένως δεν αποδίδουν πιστά την ποικιλία που επιθυμούμε να καλλιεργήσουμε. Για το λόγο αυτό ο τρόπος αυτός πολλαπλασιασμού χρησιμοποιείται από τους ερευνητές στα διάφορα ερευνητικά επιστημονικά κέντρα που έχουν σαν στόχο την δημιουργία νέων ποικιλιών τουλίπας.

Καλλιεργητικά στοιχεία για παραγωγή δρεπτού άνθους

Φύτευση:

Για την παραγωγή δρεπτών λουλουδιών τουλίπας στην Ελλάδα, χρησιμοποιούνται συνήθως οι εισαγόμενοι βολβοί από το εξωτερικό που έρχονται κυρίως από την Ολλανδία. Οι βολβοί που χρησιμοποιούνται έχουν ένα ελάχιστο μέγεθος 10/12 ή 12/14, ώστε να μπορούν να αναπτυχθούν και να ανθήσουν. Η παραγωγή των βολβών στις χώρες παραγωγής τους γίνεται σε ψυχρά κλίματα και σε εδάφη που έχουν καλή στράγγιση στο ύπαιθρο. Στην περίπτωση που φυτευτούν βολβίδια, αυτά πρέπει να φυτεύονται το φθινόπωρο και να συλλέγονται στο τέλος του καλοκαιριού οι βολβοί, οπότε γίνεται ο διαχωρισμός σε εμπορεύσιμους και μη βολβούς ανάλογα με το μέγεθος τους. Μόνο οι βολβοί που έχουν το κατάλληλο

μέγεθος χρησιμοποιούνται στις καλλιέργειες.

Στην συνέχεια φυτεύονται σε ρηχά κιβώτια μέσα σε υγρή άμμο σε μεγάλη πυκνότητα, σχεδόν σε επαφή ο ένας βολβός με τον άλλον και τα κιβώτια αυτά τοποθετούνται στη συντήρηση σε ψυγεία θερμοκρασίας 8-10ο C μέχρι να βγάλουν ρίζες και να αναπτυχθεί 2-3 εκατοστά το ακραίο μερίστωμα. Μετά από αυτό το στάδιο κατεβάζουν τη θερμοκρασία στους 2ο C. Στην θερμοκρασία αυτή μπορούν οι βολβοί να συντηρηθούν για μεγάλο χρονικό διάστημα και συνήθως συντηρούνται μέχρι να πουληθούν σε ανθοπαραγωγούς.

Οι ανθοπαραγωγοί αγοράζουν τα κιβώτια με τους προβλαστημένους και ριζωμένους βολβούς και τα τοποθετούν στο έδαφος του θερμοκηπίου ή σε τραπέζια σε θερμοκρασία 12-14ο C τη νύκτα και 16-18ο C την ημέρα. Μετά από 25-30 ημέρες ανθίζουν και είναι έτοιμοι για συγκομιδή των λουλουδιών

Συσκευασία:

Οι παραγωγοί της τουλίπας μεταφέρουν τα κιβώτια με τους ανθισμένους βολβούς πρώιμα, πριν ανοίξουν τα άνθη στο στάδιο του κλειστού λουλουδιού, στο συσκευαστήριο όπου διαχωρίζονται τα ανθοφόρα στελέχη μαζί με τα φύλλα από τους βολβούς. Τα άνθη συσκευάζονται σε μάτσα των 20 ή των 50 τεμαχίων σε χάρτινα περιτυλίγματα που έχουν συνήθως το σχήμα του χωνιού ενώ οι βολβοί συνήθως αχρηστεύονται ή χρησιμοποιούνται ξανά για παραγωγή βολβών.

Στην Ελλάδα οι τουλίπες φυτεύονται υπαίθρια ή σε θερμοκήπια από το Νοέμβριο έως το Μάρτιο επειδή επιδιώκεται η παραγωγή να είναι έτοιμη για πώληση από τον Δεκέμβριο έως τον Απρίλιο.

Η καλλιέργεια της Τουλίπας στον κήπο

Οι βολβοί φυτεύονται τους μήνες Σεπτέμβριο-Οκτώβριο. Οι τουλίπες που ανήκουν στις πρώιμες ομάδες ανθίζουν το Μάρτιο, οι μεσοπρώιμες τον Απρίλιο και οι όψιμες το Μάιο.

Το έδαφος:

Οι τουλίπες θα πρέπει να καλλιεργούνται σε εδάφη αμμώδη, ή αμμοπηλώδη τα οποία να έχουν πολύ καλή στράγγιση, να είναι πλούσια σε θρεπτικά στοιχεία, και μία αντίδραση εδάφους ουδέτερη, με pH γύρω στο 7. Οι τοποθεσίες που πρέπει να εγκαθίστανται πρέπει να είναι, προστατευμένες από τον αέρα, ιδίως οι υψηλόμορφες ποικιλίες. Η τουλίπα πρέπει να καλλιεργείται σε μέρη που να μη δέχονται την έντονη ηλιακή ακτινοβολία, ώστε η ανθοφορία τους να διαρκέσει για

περισσότερο χρόνο. Οι τοποθεσίες που σκιάζονται ειδικά τις μεσημεριανές ώρες θεωρούνται καταλληλότερες.

Φύτευση:

Οι βολβοί της τουλίπας φυτεύονται στον κήπο σε βάθος 12-20 cm και σε αποστάσεις 5-10 cm, ανάλογα με το μέγεθος που έχουν οι βολβοί. Σε περίπτωση που φυτεύεται μαζί με άλλα φυτά, οι αποστάσεις της πρέπει να κυμαίνονται από 20-25 cm.

Εχθροί και ασθένειες:

Διάφορες μυκητολογικές ασθένειες προσβάλουν τους βολβούς, τα φύλλα και τα άνθη, όπως είναι το φουζάριο, η ανθράκνωση, ο βοτρυτής, η σκωρίαση, κτλ. Αν όμως φυτευτούν στην κατάλληλη τοποθεσία όσον αφορά την υγρασία του εδάφους, αλλά και της ατμόσφαιρας, οι πιθανότητες από σχετικές προσβολές ελαχιστοποιούνται. Επίσης μπορεί να προσβληθεί από ορισμένους εχθρούς όπως είναι διάφορα έντομα. Κυριότερος εχθρός της τουλίπας είναι οι αφίδες.

Σε περίπτωση ασθενειών ή εχθρών γίνεται η κατάλληλη καταπολέμηση με τα κατάλληλα φυτοφάρμακα.

Η τουλίπα, είναι φυτό, που μπορεί να καλλιεργηθεί στην χώρα μας στα θερμοκήπια αλλά και υπαίθρια, αν και δεν θεωρείται ιδιαίτερα προσαρμοσμένο στο κλίμα της χώρας μας. Η χώρα μας διακρίνεται για την μεγάλη ηλιοφάνεια αλλά και για την απότομη άνοδο των θερμοκρασιών κατά την άνοιξη. Οι συνθήκες αυτές του κλίματος συντελούν στο να συντομεύεται η διάρκεια της ανθοφορίας των φυτών αλλά και η διάρκεια ζωής των φυτών. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα μερικές φορές να μην προλαβαίνουν τα φυτά να αναπτύξουν βολβό μεγάλου μεγέθους και επομένως οι βολβοί αυτοί δεν μπορούν να δώσουν λουλούδι τον επόμενο χρόνο, αλλά μόνο φύλλα. Άνθη δίνουν στον τρίτο χρόνο, αφού στον δεύτερο αναπτύξουν βολβό αρκετού μεγέθους. Αυτό το πρόβλημα είναι εντονότερο στις μεσοπρώιμες και τις όψιμες ποικιλίες.

Έδαφος-λίπανση:

Το υπόστρωμα στο οποίο πρέπει να καλλιεργείται η τουλίπα, πρέπει να είναι ελαφρύ και να έχει καλή στράγγιση. Συνιστάται το μίγμα αυτό να αποτελείται από φυτόχωμα, άμμο και τύρφη να έχει δε, μία αναλογία χώματος – άμμου – τύρφης (1 : 1 : 1) και pH ελαφρά όξινο έως ουδέτερο 5,5-7.

Η λίπανση που απαιτείται πρέπει να γίνεται μια φορά την εβδομάδα. Το λίπασμα

που συνήθως χρησιμοποιείται είναι η νιτρική αμμωνία σε μία αναλογία 2,5 kgr/m³ αρδευτικού νερού. Το λίπασμα αυτό δίνεται την μια εβδομάδα ενώ την επόμενη χρησιμοποιείται ένα λίπασμα του τύπου 11-15-15 που είναι εμπλουτισμένο με ιχνοστοιχεία σε μία αναλογία 2 kgr/m³ νερού.

Παραγωγή

Η παραγωγή που μπορεί να δώσει ένα στρέμμα θερμοκηπίου σε διάρκεια ενός χρόνου κυμαίνεται μεταξύ 200-500 χιλιάδες ανθέων τουλίπας ανάλογα με το σύστημα καλλιέργειας που θα χρησιμοποιηθεί με ένα ακαθάριστο εισόδημα μεταξύ 20000-50000€. .

Η εμπορία των δρεπτών λουλουδιών και της τουλίπας

Η τουλίπα συνδέεται με την πρώτη χρηματιστηριακή «φούσκα» που εμφανίσθηκε το 1637 στην Ολλανδία. Στην χώρα αυτή ένας βολβός τουλίπας την εποχή αυτή έφθασε να πωλείται μέχρι 5200 φιορίνια δηλαδή με το διπλάσιο ετήσιο εισόδημα ενός εμπόρου. Ένας μυλωνάς αντάλλαξε τον μύλο το για ένα βολβό τουλίπας. Οι αγοραστές είχαν τέτοια «μανία» για την αγορά των βολβών της τουλίπας, ώστε στο τέλος αγόραζαν όχι βολβούς, αλλά τα δικαιώματα που θα είχαν στις πωλήσεις από τις μελλοντικές παραγωγές των βολβών, με αποτέλεσμα όταν κατάρρευσε η αγορά, δεν υπήρχαν τουλίπες.

Από την εποχή αυτή η τουλίπα ειδικά στην Ολλανδία αποτελεί ένα εκλεκτό είδος λουλουδιού.

Σε παγκόσμιο επίπεδο η ανθοκομία είναι ένας δυναμικός κλάδος. Στην Ευρώπη επίσης αναπτύσσεται σε οργανωμένες επιχειρήσεις. Οι χώρες με την μεγαλύτερη ανάπτυξη της ανθοκομίας είναι η Ολλανδία, το Βέλγιο, η Δανία, οι ΗΠΑ, ενώ τα τελευταία χρόνια υπάρχει μεγάλη ανάπτυξη στην Κολομβία, το Μεξικό, τον Ισημερινό, κλπ.

Η χώρα με την μεγαλύτερη παραγωγή παγκοσμίως αλλά και την πιο οργανωμένη παραγωγή τουλίπας είναι η Ολλανδία. Η χώρα αυτή έχει το 60% των συνολικών παγκόσμιων εξαγωγών δρεπτών λουλουδιών. Επίσης η χώρα αυτή είναι ο κυριότερος εισαγωγέας λουλουδιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Κατά το 2010, η Ολλανδία εξήγαγε 3,6 δισεκατομμύρια βολβούς, αξίας 313 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ κατά το 2009 η αξία των ολλανδικών εξαγωγών ανήλθε σε 585 εκατομμύρια ευρώ, παρουσιάζοντας πτώση 2% σε σχέση με το 2008. Ταυτόχρονα, οι εξαγωγές ανά μονάδα αυξήθηκαν κατά 2% και ανήλθαν σε 5,9 δισεκατομμύρια κομμάτια.

Κύριος αγοραστής βολβών είναι οι ΗΠΑ, με μερίδιο αγοράς 20%, ενώ οι ευρωπαϊκές χώρες κατέχουν στο σύνολό τους, το 60% του μεριδίου της αγοράς.

Την πρώτη θέση μεταξύ των αγοραστών βολβών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατέχει η Γερμανία, αφού η αξία των ολλανδικών εξαγωγών προς την εν λόγω χώρα αυξήθηκε κατά 3% και ανήλθε σε 75 εκατομμύρια ευρώ. Η Γερμανία, σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο, προέβη σε αυξανόμενες κατά 5% εισαγωγές βολβών, ενώ εκτός από την Αυστρία (+2%) και την Φιλανδία (+1%), καταγράφηκαν μόνο μειώσεις στην αξία των ολλανδικών εξαγωγών. Οι εξαγωγές προς την Ιταλία παρουσίασαν σημαντική πτώση (-16%) και η αξία τους ανήλθε μόλις σε 26 εκατομμύρια ευρώ.

Οι βολβοί τουλίπας κατέχουν το 33% του μεριδίου αγοράς των εξαγωγών στο είδος τους. Αύξηση παρουσίασαν οι εξαγωγές προς τις κυριότερες χώρες αγοραστές τουλίπας, όπως Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, ΗΠΑ, Ιαπωνία και Ιταλία, ενώ πτώση σημειώθηκε στις εξαγωγές προς Γαλλία, Σουηδία, Νορβηγία, Ρωσία και Καναδά.

Υπολογίζεται ότι συνολικά παγκοσμίως καλλιεργούνται περίπου 120000 στρέμματα για παραγωγή βολβών εκ των οποίων τα 108000 στρέμματα καλλιεργούνται στην Ολλανδία.

Όσον αφορά στις πωλήσεις τουλίπας, κατά το 2009, στον πλειστηριασμό λουλουδιών FloraHolland, πουλήθηκαν 1,513 εκατομμύρια τουλίπες, αξίας 196 εκατομμυρίων ευρώ.

Στην Ελλάδα οι εκτάσεις που καλλιεργήθηκαν για παραγωγή δρεπτών λουλουδιών τουλίπας είναι πολύ μικρές. Το 2003 ήταν μόλις 68 στρέμματα, εκ των οποίων τα 13 θερμοκηπίου και τα 55 υπαίθρια.

Η εμπορία της τουλίπας που αποτελεί ένα είδος δρεπτού λουλουδιού, στην Ελλάδα έχει τα προβλήματα που έχουν όλες οι ανθοκομικές καλλιέργειες στη χώρα μας, δηλαδή:

Η έλλειψη επαρκών οργανωμένων αγορών ανθοκομικών προϊόντων, με αποτέλεσμα ο παραγωγός να απολαμβάνει χαμηλές τιμές σε σχέση με τις τιμές πώλησεως των

ανθέων.

Η μη ανάπτυξη του εξαγωγικού τομέα στον τομέα αυτό

Το υψηλό κόστος παραγωγής που συνδέεται με το κόστος των καυσίμων, και την έλλειψη σύγχρονης τεχνογνωσίας από τους ανθοπαραγωγούς

Την έλλειψη τεχνικής υποστήριξης

Στην Ελλάδα οι μόνες ανθαγορές που υπάρχουν είναι του Προμπονά και της Αμυγδαλέζας στην Αττική. Η ελληνική παραγωγή δρεπτών λουλουδιών απορροφάται στο μεγαλύτερο ποσοστό από την εγχώρια αγορά. Η εγχώρια παραγωγή καλύπτει το 85% της ζήτησης σε φρέσκα λουλούδια ενώ το υπόλοιπο 15% καλύπτεται από εισαγωγές. Ο συνολικός ετήσιος τζίρος σε δρεπτά άνθη ανέρχεται σε 205 εκατομμύρια ευρώ, ενώ στην περιοχή του Μαραθώνα παράγεται ο μεγαλύτερος όγκος φρέσκων λουλουδιών. Στην Αττική αναπτύσσονται το 39,2% των ανθοκαλλιεργειών, στην Κεντρική Μακεδονία το 15,6%, στην Κρήτη το 15,5%, στη Θεσσαλία το 9,0%, στην Στερεά Ελλάδα το 6,3%, στη Δυτική Ελλάδα το 5,3%, στην Πελοπόννησο το 4,2%.

Το 2005, καλλιεργήθηκαν υπαίθρια 4029 στρέμματα για δρεπτά άνθη (ελάχιστα με τουλίπες), 1898 στρέμματα με γλαστρικά φυτά και 2186 στρέμματα με διάφορα φυτά κηποτεχνίας.

Τα είδη που καλλιεργούνται περισσότερο για δρεπτά άνθη είναι τα τριαντάφυλλα, τα γαρύφαλλα και τα χρυσάνθεμα. Η καλλιέργεια της τουλίπας δεν είναι αναπτυγμένη πολύ, ενώ θα μπορούσε να αναπτυχθεί όχι μόνο στον τομέα των δρεπτών λουλουδιών αλλά και στην παραγωγή βολβών. Η δημιουργία ανθαγοράς στην περιοχή της Θεσσαλονίκης θα δώσει μεγάλη ώθηση στην ανάπτυξη της ανθοπαραγωγής στην Βόρειο Ελλάδα.

Οι εξαγωγές φρέσκων λουλουδιών αν και εμφανίζουν αυξητική τάση τα τελευταία χρόνια, είναι πολύ χαμηλές, ανέρχονται στο 8% της αξίας των εισαγωγών. Οι εξαγωγές γίνονται κατά 68% σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατά 32% σε τρίτες χώρες.

Οι εκτάσεις που καλλιεργούνται για παραγωγή φρέσκων λουλουδιών αποτελούν το 0,022% των συνολικά καλλιεργούμενων εκτάσεων της Ελλάδος, ενώ η αξία τους φθάνει στο 2,57% της συνολικής αξίας της φυτικής παραγωγής. Η μέση έκταση της ανθοκομικής καλλιέργειας στην χώρα μας φθάνει τα 5,3 στρέμματα και είναι διασπασμένη σε 7 αγροτεμάχια. Το 2005 καλλιεργήθηκαν 4538 στρέμματα με ανθοκομικά φυτά στην ύπαιθρο και 3574 στρέμματα σε θερμοκήπια.

Η κατά κεφαλή κατανάλωση δρεπτών λουλουδιών στην χώρα μας είναι 17€ , ενώ

για φυτά εσωτερικού χώρου 8€. Οι τιμές αυτές είναι πολύ χαμηλές σε σύγκριση με την Ελβετία που είναι 82€ και 38€ αντίστοιχα. Δεν πρέπει να ξεχνάμε όμως ότι η ζήτηση για ανθοκομικά προϊόντα εξαρτάται πάρα πολύ και από την γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας. Στην Ελλάδα όμως δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι τα λουλούδια είναι άμεσα συνδεδεμένα με διάφορα γεγονότα της κοινωνικής ζωής όπως γάμοι, βαφτίσια, γιορτές, κλπ με αποτέλεσμα η ζήτηση των λουλουδιών να μη επηρεάζεται πολύ από την οικονομική κρίση,

Η χώρα μας όμως είναι χώρα που ευνοείται από το κλίμα και θα μπορούσε να γίνει μία χώρα εξαγωγική στον τομέα αυτό με πολύ καλές προοπτικές για τους αγρότες, εφόσον επιλυθούν τα προβλήματα του κλάδου.

Επίσης πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια ανάπτυξης του τομέα παραγωγής βολβών ώστε να αποδεσμευτεί η χώρα μας από τις εισαγωγές βολβών που ανέρχεται σε ένα ποσό 10 εκατομμυρίων ευρώ ετησίως, αλλά ταυτόχρονα να γίνει και εξαγωγική χώρα στον τομέα αυτό.

Κάσσανδρος Γάτσιος
Γεωπόνος-Σύμβουλος Επιχειρήσεων

Πηγή: back-to-nature.gr